

Форма № Н - 3.04

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО

Кафедра здоров'я людини та фізичної культури

ЗАТВЕРДЖУЮ
Проректор з науково-педагогічної
та методичної роботи

27
 В. В. Костін
2023 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВОК-3 КІНЕЗОТЕРАПІЯ У СПЕЦІАЛЬНИХ МЕДИЧНИХ ГРУПАХ

світній ступінь «Бакалавр»
спеціальність 227 – «Фізична терапія, ерготерапія»
освітньо-професійна програма «Фізична терапія, ерготерапія»

КРЕМЕНЧУК 2023

Робоча програма навчальної дисципліни «Кінезотерапія у спеціальних медичних групах» розроблена на основі освітньо-професійної програми «Фізична терапія, ерготерапія», підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробили: ст. викл. каф. ЗЛФК, Світлана СОРОКІНА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Фізична терапія, ерготерапія», спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» – кафедри здоров'я людини та фізичної культури,

протокол № 1 від «27» 08 2023 р.

Гарант освітньо-професійної програми Олена АНТОНОВА

Завідувачка кафедри _____ Олена АНТОНОВА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні методичної комісії КрНУ зі спеціальності 227 – «Фізична терапія, ерготерапія»,

протокол № 1 від «27» 08 2023 р.

Голова методичної комісії Олена АНТОНОВА

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань <u>22 «Охорона здоров'я»</u> (шифр і назва)	Вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальність <u>227 «Фізична терапія, ерготерапія»</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 2		3-й	-й
		Семестр	
Загальна кількість годин – 150		6-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних –3 самостійної роботи студента –6	Освітній ступінь: <u>бакалавр</u>	Лекції	
		20 год.	– год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	– год.
		Лабораторні	
		- год.	– год.
		Самостійна робота	
		100 год.	– год.
Вид контролю: диф. залік.			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
для денної форми навчання – 0,5

* 1 кредит = 30 год.

Кількість кредитів = $\frac{\text{загальна кількість годин}}{30}$

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Кінезотерапія у спеціальних медичних групах» є засвоєння здобувачами теоретичного положення про механізми лікувальної дії фізичних вправ; систему вправ, спрямованих на тренування глибоких м'язів спини і суглобів, які впритул прилягають до кістково-суглобового апарату; застосування засобів та форм лікувальної фізичної культури для профілактики та повного відновлення здоров'я і працездатності осіб різних вікових категорій.

Завдання дисципліни формування у здобувачів здатності вчитися та оволодівати сучасними знаннями; застосовувати знання у практичних ситуаціях; ознайомлення з найбільш поширенішими захворюваннями людини на сучасному етапі, основними клінічними симптомами захворювань, пошкоджень і травм, показаннями і протипоказаннями до застосування засобів кінетотерапії; формування у здобувачів здатності добирати комплекси вправ лікувальної фізичної культури, використовувати методи контролю за ефективністю використання засобів кінетотерапії .

У результаті вивчення навчальної дисципліни здобувач повинен

знати:

- історію розвитку та становлення кінетотерапії як методу відновлення в СМГ; основні принципи проведення кінетотерапії; особливості планування занять в СМГ з кінетотерапії;
- основні методики кінетотерапії; патогенез, клініку, етіологію захворювань
- загальні основи кінетотерапії школярів СМГ;
- завдання та принципи проведення занять із кінетотерапії в СМГ;
- функції фізичної культури та особливості застосування оздоровчих фізичних вправ у кінетотерапії СМГ;
- характеристику груп та критерії віднесення школярів до СМГ; особливості організації та методик проведення занять із фізичної культури в СМГ;
- рекомендовані та протипоказані засоби залежно від захворювання та принципи проведення фізкультурних занять в СМГ;
- зміст навчального матеріалу з фізичної культури школярів СМГ різних вікових груп;
- особливості дозування навантаження та застосування фізичних вправ враховуючи стан здоров'я та фізичний розвиток школярів СМГ;
- особливості методики проведення занять із кінетотерапії учнями СМГ з урахуванням характеру захворювання;

вміти:

- оцінювати фізичний розвиток школярів;
- визначати та інтерпретувати показники частоти серцевих скорочень, артеріального тиску, життєвої ємності легень;
- оцінювати та виявляти порушення постави у дітей;

- проводити уроки з учнями СМГ з урахуванням характеру захворювання;
- здійснювати педагогічний контроль;
- вміти розробити план-конспект уроку з урахуванням захворювання для учнів, які за станом здоров'я скеровані до СМГ;
- вміти розробити комплекси вправ для самостійних занять та надати рекомендації учням СМГ (батькам), щодо показання та протипоказання до занять кінетотерапією.

Навчальна дисципліна має на меті сформувати та розвинути наступні компетентності здобувачів, необхідні для подальшої професійної діяльності:

Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.

¶ ***Загальні компетентності:***

¶ ЗК 01. Знання та розуміння предметної області та розуміння професійної діяльності.

¶ ЗК 04. Здатність працювати в команді.

¶ ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

ЗК 15. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК 02. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.

ФК 03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.

ФК 04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.

ФК 08. Здатність ефективно реалізовувати програму фізичної терапії та/або ерготерапії.

Програмні результати навчання:

ПР 01. Демонструвати готовність до зміцнення та збереження особистого та громадського здоров'я шляхом використання рухової активності людини та проведення роз'яснювальної роботи серед пацієнтів/клієнтів, членів їх родин, медичних фахівців, а також покращенню довкілля громади.

ПРН 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

ПРН 09. Реалізувати індивідуальні програми фізичної терапії, ерготерапії.

ПРН 10. Здійснювати заходи фізичної терапії для ліквідації або компенсації рухових порушень та активності.

ПРН 17. Оцінювати результати виконання програм фізичної терапії та ерготерапії, використовуючи відповідний інструментарій, та за потреби, модифікувати поточну діяльність.

3 Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Організація і планування занять з кінезотерапії в СМГ

Тема 1. Організація занять, планування кінезотерапії в СМГ. Здоров'язберігаючі фізкультурно-оздоровчі технології. Основні завдання кінезотерапії. Особливості методики занять і планування в СМГ.

Тема 2. Комплектування спеціальних медичних груп з урахуванням функціональних порушень органів і систем. Показання та протипоказання до впровадження фізичних вправ різної спрямованості під час кінезотерапії в спеціально медичних групах.

Тема 3. Класифікація вправ як засобів фізичного виховання в СМГ. Структура заняття в спеціальній медичній групі. Нормування режимів навантажень під час виконання фізичних вправ в спеціальній медичній групі. Обґрунтування режимів виконання циклічних вправ учнями спеціальної медичної групи. Періодизація процесу фізичного виховання учнів спеціальної медичної групи.

Тема 4. Резервні можливості організму людини, який переніс захворювання. Роль рухової активності в підвищенні резервних можливостей організму людини. Вплив фізичних вправ на трофічні процеси. Вплив фізичних навантажень на функцію рухового апарату. Формування компенсації (тимчасове або постійне заміщення) порушених функцій. Механізм нормалізації функцій. Відновлення та реабілітація організму людини.

Тема 5. Лікарсько-педагогічний контроль. Ознайомлення з умовами, організацією і методикою проведення занять, дозування навантаження

Змістовий модуль 2. Особливості фізичного виховання із захворювання серцево-судинної та дихальної системи та інших хворобах

Тема 6. Методи визначення стану ВНС, функціональні проби серцево-судинної системи, проба Мартіне-Кушилевського, Штанге, Руф'є дослідження функціонального стану організму.

Тема 7. Характеристика гіпертонічного захворювання. Рухова активність при гіпертонічному захворюванні. Кінезотерапія при гіпертонічній хворобі. Роль кінезотерапії у комплексному лікуванні захворювань органів дихання. Процедури загартування і заходи в профілактиці простудних захворювань, правила дихання при бронхоспастичних захворюваннях.

Тема 8. Сучасні методи профілактики порушень постави. Характеристика порушень постави. Профілактика порушень постави. Корегувальний вплив плавання.

Тема 9. Фізичні вправи для корекції порушень постави. Профілактика і лікування плоскостопості. Фізичні вправи для корекції постави, плоскостопості, зору.

Тема 10. Застосування кінезотерапії при захворюваннях органів травлення та при порушеннях обміну речовин.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин											
	денна форма						Заочна форма					
	усього	у тому числі					усього	у тому числі				
		го	л	п	лб	інд		с.р	л	п	лб	інд
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Організація і планування занять з кінезотерапії в СМГ												
Тема 1.	6	2	2	–	–	2	–	–	–	–	–	–
Тема 2.	6	2	2	–	–	2	–	–	–	–	–	–
Тема 3.	6	2	2	–	–	2	–	–	–	–	–	–
Тема 4.	6	2	2	–	–	2	–	–	–	–	–	–
Тема 5.	6	2	2	–	–	2	–	–	–	–	–	–
Разом за змістовим модулем 1	30	10	10	–	–	10	–	–	–	–	–	–
Змістовий модуль 2. Особливості кінезотерапії із захворювання серцево-судинної та дихальної системи та інших хворобах.												
Тема 6.	36	2	4			30						
Тема 7.	26	2	4	–	–	20	–	–	–	–	–	–
Тема 8.	16	2	4			10						
Тема 9.	26	2	4	–	–	20	–	–	–	–	–	–
Тема 10.	16	2	4			10						
Разом за змістовим модулем 2	120	10	20	–	–	90	–	–	–	–	–	–
Усього годин	150	20	30	–	–	100	–	–	–	–	–	–

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Організація занять, планування кінезотерапії в СМГ. Здоров'язберігаючі фізкультурно-оздоровчі технології. Основні завдання кінезотерапії. Особливості методики занять і планування в СМГ.	2

2	<p>Загальні основи комплектування спеціальної медичної групи. Комплектування спеціальних медичних груп з урахуванням функціональних порушень органів і систем. Показання та протипоказання до впровадження фізичних вправ різної спрямованості під час кінезотерапії в спеціально медичних групах.</p>	2
3	<p>Основні методи та засоби кінетотерапії в СМГ Класифікація вправ як засобів фізичного виховання в СМГ. Структура заняття в спеціальній медичній групі. Нормування режимів навантажень під час виконання фізичних вправ в спеціальній медичній групі. Обґрунтування режимів виконання циклічних вправ учнями спеціальної медичної групи. Періодизація процесу фізичного виховання учнів спеціальної медичної групи.</p>	2
4	<p>Основні методи та засоби кінетотерапії у СМГ. Резервні можливості організму людини, який переніс захворювання. Роль рухової активності в підвищенні резервних можливостей організму людини. Вплив фізичних вправ на трофічні процеси. Вплив фізичних навантажень на функцію рухового апарату. Формування компенсації (тимчасове або постійне заміщення) порушених функцій. Механізм нормалізації функцій. Відновлення та реабілітація організму людини.</p>	2
5	<p>Лікарсько-педагогічний контроль. Ознайомлення з умовами, організацією і методикою проведення занять, дозування навантаження.</p>	2
6	<p>Основні види та форми медико-педагогічного контролю. Методи визначення стану ВНС, функціональні проби серцево-судинної системи, проба Мартіне-Кушилевського,</p>	4

	Штанге, Руф'є дослідження функціонального стану організму.	
7	Особливості кінезотерапії із захворювання серцево-судинної та дихальної системи та інших хворобах. Характеристика гіпертонічного захворювання. Рухова активність при гіпертонічному захворюванні. Кінезотерапія при гіпертонічній хворобі. Роль кінезотерапії у комплексному лікуванні захворювань органів дихання. Процедури загартування і заходи в профілактиці простудних захворювань, правила дихання при бронхоспастичних захворюваннях.	4
8	Сучасні методи кінезотерапії у профілактиці порушень постави. Сучасні методи профілактики порушень постави. Характеристика порушень постави. Профілактика порушень постави. Корегувальний вплив плавання.	4
9	Методика застосування кінезотерапії для профілактики і корекції порушень постави, та зору. Фізичні вправи для корекції порушень постави. Профілактика і лікування плоскостопості. Фізичні вправи для корекції постави, плоскостопості, зору.	4
10	Застосування кінезотерапії при захворюваннях органів травлення та при порушеннях обміну речовин.	4
Рзом		30

6. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Організація занять, планування кінезотерапії в СМГ. Методи заохочування школярів СМГ до систематичних занять фізичними вправами.	2

2	<p>Загальні основи комплектування спеціальної медичної групи.</p> <p>Комплектування спеціальних медичних груп школярів з урахуванням функціональних порушень органів і систем. Показання та протипоказання до впровадження фізичних вправ різної спрямованості під час кінетотерапії в спеціально медичних групах.</p>	2
3	<p>Основні методи та засоби кінезотерапії в СМГ</p> <p>Скласти програму з кінезотерапії для учнів ,що займаються у СМГ у відповідності до діагнозу.</p>	2
4	<p>Основні методи та засоби кінезотерапії у СМГ.</p> <p>Зміст навчального матеріалу з фізичної культури СМГ школярів різних вікових груп.</p>	2
5	<p>Лікарсько-педагогічний контроль</p> <p>Ознайомлення з умовами, організацією і методикою проведення занять, дозування навантаження.</p>	2
6	<p>Основні види та форми медико-педагогічного контролю.</p> <p>Методи визначення стану ВНС, функціональні проби серцево-судинної системи, проба Мартіне-Кушилевського, Штанге, Руф'є дослідження функціонального стану організму.</p>	30
7	<p>Особливості кінезотерапії із захворювання серцево-судинної та дихальної системи та інших хворобах. Скласти програму з кінезотерапії для учнів ,що займаються у СМГ.</p>	20
8	<p>Сучасні методи кінезотерапії у профілактиці порушень постави.</p> <p>Застосування східних та нетрадиційних методик оздоровлення у фізкультурній роботі з учнями СМГ.</p>	10
9	<p>Методика застосування кінезотерапії для профілактики і корекції порушень постави, та зору. Скласти програму з кінезотерапії для</p>	20

	учнів, що займаються у СМГ.	
10	Застосування кінезотерапії при захворюваннях органів травлення та при порушеннях обміну речовин. Скласти програму з кінезотерапії для учнів, що займаються у СМГ.	10
Разом		100

8. Індивідуальне завдання – провести сеанс класичного масажу, враховуючи вікові особливості. Написати реферат на обрану тему.

9. Методи навчання - методи проектного та проблемного навчання, методи показу, розказу, наочні.

Діяльність студента:

- слухання лекцій;
- проведення занять з оздоровчого плавання та гідрокінезотерапії на практичному занятті;
- участь у дискусії на практичних заняттях;
- самостійне конспектування додаткової літератури та її аналіз.

10. Методи контролю – традиційні та тестові контрольні роботи для оперативного, поточного, підсумкового контролю, усне опитування, виконання залікового індивідуального завдання.

11. Розподіл балів, які отримують студенти для заліку

Поточне тестування, самостійна та індивідуальна робота							Сума
Змістовий модуль №1				Змістовий модуль №2			ІНДЗ
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7-10	
4	4	4	4	4	18	50	100
							12

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Шкала оцінок		
Оцінка за національною шкалою (іспит, диф. залік)	Проміжок за накопичувальною бальною шкалою	Оцінка ECTS
відмінно	90–100	A відмінно
добре	82–89	B дуже добре
	74–81	C добре

задовільно	64–73	D задовільно
	60–63	E достатньо
незадовільно	35–59	FХ незадовільно (дозволяється перескладання)
	1–34	F неприйнятно (повторне вивчення дисципліни)

12. Методичне забезпечення

1. Опорний конспект лекцій.
2. Тестові завдання для поточного контролю знань.
3. Таблиці та плакати.
4. Електронні навчальні посібники і підручники.

13. Рекомендована література

Базова

1. Боднар І. Теорія, методика і організація фізичного виховання студентів спеціальної медичної групи: навч.-методичний посіб. Львів, Українські технології. 2005. 48 с.
2. Булатова М. М., Усачов Ю.А. Сучасні фізкультурно-оздоровчі технології у фізичному вихованні. Теорія і методика фізичного виховання / за ред. Т. Ю. Круцевич. Київ : Олімп. л-ра, 2008. С. 320–354.
3. Круцевич Т. Ю., Безверхня Г.В. Рекреація у фізичній культурі різних груп населення. К. : Олімп. л-ра, 2010. 248 с.
4. Полатайко Ю.О. Фізичне виховання студентів у спеціальних медичних групах. Івано-Франківськ: Плай, 2004. 161 с.
5. Шиян Б. М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Б. М. Шиян. Тернопіль : Богдан, 2010. Ч. . 272 с.
- 6 Шиян Б. М. Теорія і методика фізичного виховання школярів. Б. М. Шиян. Тернопіль : Богдан, 2002. Ч. 2. 248 с.
7. Язловецький В.С. Фізичне виховання студентів з відхиленнями в стані здоров'я. Навчальний посібник. Кіровоград: РВВ КДПУ імені В.Винниченка, 2004. 352 с.

Додаткова

8. Сохін М.Л., Лошицька Т.І., Сорокіна С.О., Решетнікова К.В. Особливості проведення занять з фізичного виховання в спеціальних медичних групах. XXXI Міжнародна науково-практична конференція студентів, аспірантів та молодих учених «Актуальні проблеми життєдіяльності суспільства». Матеріали конференції – Кременчук: КрНУ, 2024. 24–25 квітня 2024 р. С. 290-291.
9. Сусік М.С., Куш О.С., Сорокіна С.О., Назаренко Аніта. Особливості психологічного статусу у пацієнтів із ожирінням. XXXI Міжнародна науково-

практична конференція студентів, аспірантів та молодих учених «Актуальні проблеми життєдіяльності суспільства». Матеріали конференції – Кременчук: КрНУ, 2024. 24–25 квітня 2024 р. С. 291-292.